

Rapportage TIP Brunssum Limburgs dialect

21 augustus 2018

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1. Samenvatting	2
2. Rechte tellingen	3
Limburgs dialect	3
3. Onderzoeksverantwoording	8
Toponderzoek	9

1. Samenvatting

Op vraag "1 Welke taal/dialect is in uw gezin het meest gesproken?" antwoordt 65% van de respondenten: "Nederlands".

Op stelling 2 'Op de peuterspeelzalen in Limburg moeten kinderen in het Limburgs aangesproken worden' antwoordt 28% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 39% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (30%) is: "Neutraal".

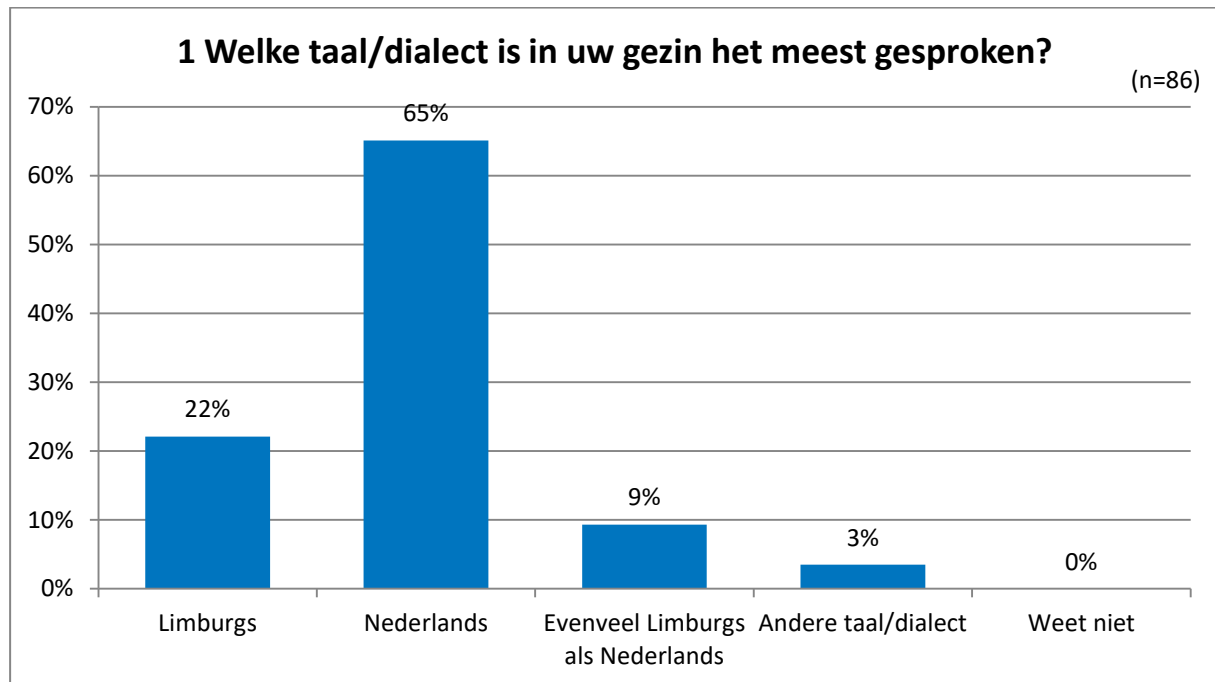
Op stelling 3 'De provincie Limburg moet investeren om het Limburgs dialect te behouden' antwoordt 59% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 21% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (36%) is: "Mee eens".

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TIP Brunssum, waarbij 94 deelnemers zijn geraadpleegd.

2. Rechte tellingen

Limburgs dialect

'Kinderen moeten al jong aan het Limburgs dialect', zo luidde de voorpagina van de Limburger op 19 juli jongleden. De provincie en de Limburgse streektaalorganisaties kondigden in de nota "n Laeve Lank Limburgs?" aan dat er meer kinderen met het Limburgs dialect groot gebracht moeten worden.

Op vraag "5 Welke taal/dialect is in uw gezin het meest gesproken?" antwoordt 65% van de respondenten: "Nederlands".

Andere taal/dialect, namelijk:

- Het is niet een dialect, welk dialect Vaals Maastrichts Sittards enz
- Nederlands met een zuidelijk accent.

Toelichting

Nederlands

- Terwijl mijn ouders Limburgs praatten tegen ons, praatten wij gewoon Nederlands terug tegen hun.
- Thuis Nederlands maar man en kinderen spreken ook dialect. Ik kom uit andere provincie en het is niet om aan te horen dialect

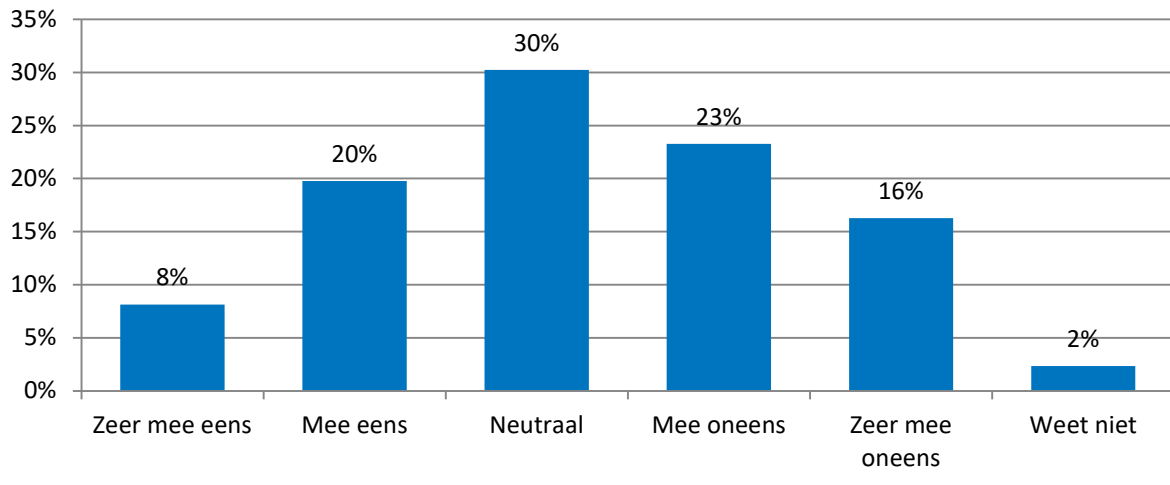
Evenveel
Limburgs als
Nederlands

- Mijn ouders vinden het belangrijk dat jij kinderen zich verbaal goed in het Nederlands kunnen uitdrukken ook in verband met het volgen van (hoger) onderwijs

2 'Op de peuterspeelzalen in Limburg moeten kinderen in het Limburgs aangesproken worden'

(In hoeverre bent u het (on)eens met de stelling?)

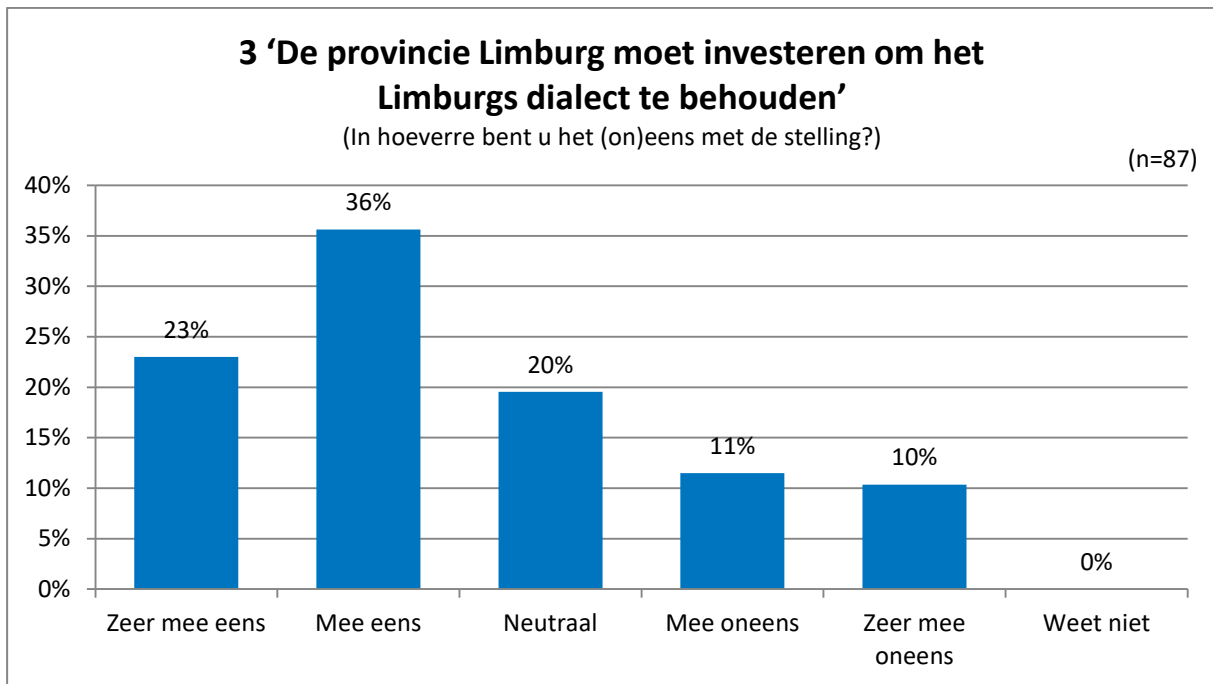
(n=84)

Op stelling 6 'Op de peuterspeelzalen in Limburg moeten kinderen in het Limburgs aangesproken worden' antwoordt 28% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 39% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (30%) is: "Neutraal".

Toelichting

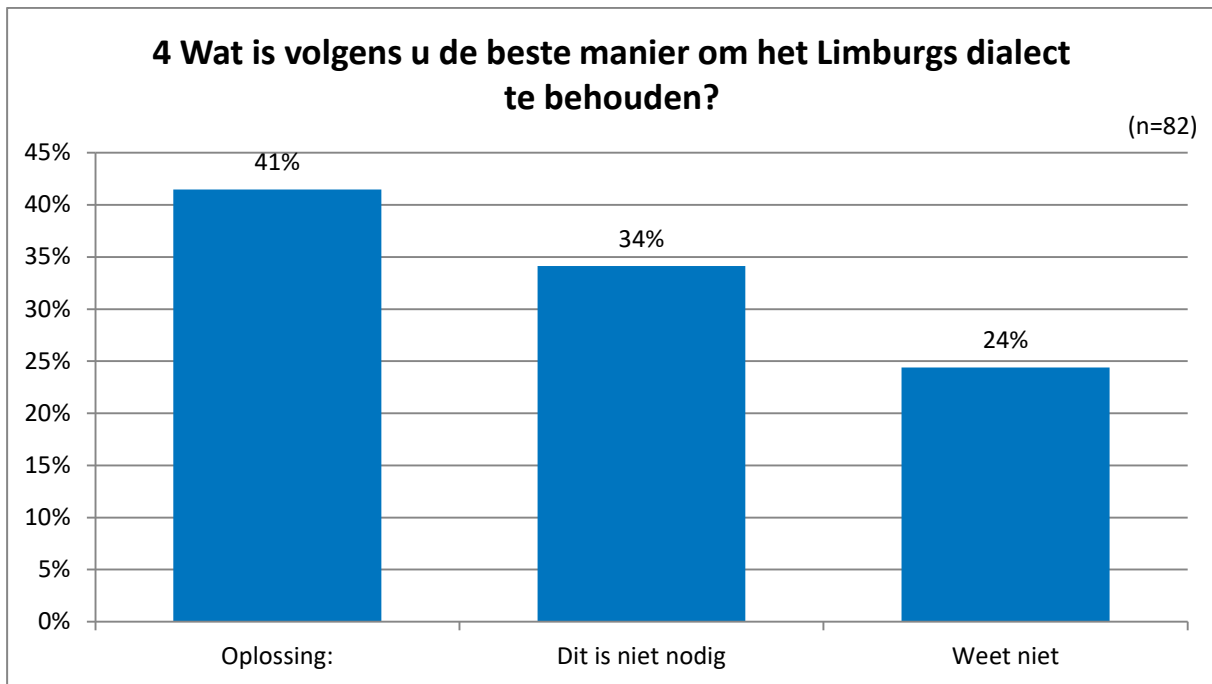
- Mee eens**
- Toen ik naar de lagere school ging moest ik eerst Nederlands leren omdat op de freubelschool Maastrichts dialect werd gesproken. Ik stel voor om deels dialect en deels Nederlands in te voeren op de peuterspeelzaal. Te beginnen smorgens met dialect.
- Neutraal**
- Het is aan de ouders om kinderen vertrouwd te maken met dialect
  - Kinderen mogen aangesproken worden in het dialect. Niet iedere medewerker spreekt dialect. Kinderen zullen ook Nederlands moeten leren spreken.
  - Moet ieder gezin zelf weten. Had zelf ouders uit Zuid Holland spraken thuis nooit Limburgs ook zelf nooit de behoefte gehad om het te leren. Moet je volgens mij van thuis mee krijgen!
  - Nederlands maar natuurlijk ook kennis laten maken met het Limburgs dialect
  - Wel zal men rekening moeten houden dat niet Limburgers in het Nederlands de voertaal blijft. Bij diverse callcenters blijf men vaak, ook als de klant Nederlands spreekt dit vindt ik niet klantvriendelijk.
- Mee oneens**
- Aangeproken worden in een taal die je niet echt kent zal niet voor geborgenheid zorgen op een kinderdagverblijf. Echter meer afstand creëren.
  - Eerste taal Nederlands, tweede taal mag dialect mits de juffrouw dat zelf spreekt. Moet niet zo zijn dat juffen dialect moeten gaan leren!!
- Zeer mee oneens**
- Als iedereen gewoon nederlands spreekt (dit geldt ook iedereen is het voor veel mensen al moeilijk genoeg.
  - Het dialect is een traditie waar voornamelijk de dragers van de traditie zorg voor moeten dragen om het door te geven.
  - Op een peuterspeelzaal moeten alle kinderen zich thuis voelen. Ook kinderen bij wie thuis Nederlands gesproken wordt.

Op stelling 7 'De provincie Limburg moet investeren om het Limburgs dialect te behouden' antwoordt 59% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 21% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (36%) is: "Mee eens".

Toelichting

- Zeer mee eens**
- Dit mag best wel iets kosten, zeker als men op alle gebied erg jovialistisch is
  - Vind wel dat het behouden moet blijven. Ook vind ik het limburgse volkslied zeer mooi en voor mezelf zelfs heel emotioneel!
- Mee eens**
- Ja, ik ben voorstander van de Limburgse dialecten en het behoud ervan naar kinderen moeten niet verplicht worden om dit te spreken
  - Maar niet overdrijven, want we moeten wel alle dialecten een gelijkwaardige aandacht geven en daarvan zijn er vele in Limburg
- Neutraal**
- Is een beetje moeilijk want welke lokale dialect krijgt dan de voorkeur bijv maastreechs of Kirchroads of anderszins.
- Zeer mee oneens**
- Er zijn wel andere dingen belangrijk die ook geld nodig hebben
  - Ik respecteer het mooie dialect. Maar houd het niet kunstmatig in stand; mensen die het willen spreken doen het toch wel. En de grote sociaal-economische problemen van de regio los je niet op met meer dialect, maar juist door meer aansluiting met de rest van het land en onze buurlanden. Investeer dus in het Nederlands, Engels, Duits en Frans.

Op vraag "8 Wat is volgens u de beste manier om het Limburgs dialect te behouden?" antwoordt 41% van de respondenten: "Oplossing:".

Oplossing :

- Apart vak op de scholen, net als het Fries
- Beginnen thuis en daarna op school
- Biedt het aan op scholen net zoals Engels en Duits
- Blijven promoten, aandacht op school is prima maar Nederlands is de taal
- De dragers van de traditie moeten het zelf doorgeven.
- Dialect er meer bijhalen in het onderwijs.
- Er is niet een dialect; vooral trots zijn op je eigen dialect en dat spreken met wie dat wil/kan
- Heb ik niet voorhanden
- Helaas spreken alle buitenlandse. Inwoners ook geen Limburgs ,vandaar dat dit ook niet de vaste taal moet blijven
- Het HUILANDS uitroeien
- Het te spreken en te kunnen lezen.
- Inderdaad via het onderwijs te beginnen bij de aller kleinsten. Diegenen die met dialect opgroeien hebben namelijk later meer feeling voor buitenlandse talen, met name het Duits. En aan Duits kennis is al jaren een groot tekort en dat terwijl wij naast Duitsland wonen. De hedendaagse jeugd verstaat en spreekt geen Duits meer en dat moet anders. Al was het maar dat de kans op werk (over de grens) daarmee ook toeneemt
- Indien limburgers zoveel mogelijk thuis limburgs kalle.
- Indien mogelijk limburgs spreken
- L1 meer Limburgs dialect
- Laat de tijd zijn werk doen, wij leven niet op een eiland. Brunssum heeft veel verschillende talen maar we zullen ons verstaanbaar moeten houden met alle bewoners, Veel misverstanden is zijn veroorzaakt door dat we verschillend dialecten of talen bezigden. In europa zijn maar twee politieke leiders die beide de zelfde taal goed spreken, nl, Merkel en Poetin
- Lessen op de basisschool
- Limburgs accepteren als taal(net als Fries) en op scholen zowel nederlands als dialect spreken
- Meer Limburgs talige muziek ten gehore te brengen kan een oplossing zijn

- Meer zelfvertrouwen en waardering voor dialectsprekers. Aandacht op alle gebieden zoals al gebeurd met plaatsnamen tweetalig.
- Mensen lossen dit zelf op.
- Oefenen, ook voor degenen die het steenkolen Nederlands hanteren. Dat is niet om aan te horen.
- Op school bepaalde lessen dialect praten bv de gymles of de tekenles en op het schoolplein
- Praten en niet afstraffen. ook op school moet je het kunnen spreken
- Rijk verenigingsleven
- Stimuleren op velerlei gebieden.
- Thuis bij de ouders en de familie dialect spreken.
- Thuis dialect praten op jonge leeftijd
- Trots zijn op je Limburgs dialect, dan spreek je het ook makkelijker als je dit hebt meegekregen van je ouders en of grootouders
- Via de ouders! Het is hun keuze. Leg het niet op via publieke 'functies' of instanties.
- Voorbeeld nemen aan Friesland
- Voorlichting en stimulans.
- Zie vraag 6
- Zo vroeg mogelijk (kinder jaren) starten en op hogere leeftijd handhaven

Toelichting

Oplossing: • Dialectbehoud is geen taak van de Limburgse overheid !!!

Dit is niet nodig • Dialect handhaaft zich vanzelf indien in het gezin dit gebruikt wordt, weet dit uit eigen ervaring

- Dialect wordt thuis behouden. Erfgoed wat door ouders dient doorgegeven te worden.
- Er wordt nog genoeg dialect gesproken
- Het blijft behouden door de mensen die het graag blijven spreken.
- Ik begrijp de historische waarde er wel van , echter komt het niet ten goede van de ontwikkeling bij kinderen van de nederlandse taal. Teveel limburgers beheersen de nederlandse taal niet genoeg. dat heeft weer gevolgen voor een HBO of Universitaire studie
- Naarmate ouderen sterven zal het dialect ook uitsterven. Het is beter vanaf groep 3 het duits en Engels te leren.
- Zoals het nu gebeurt.

3. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TIP Brunssum
Onderwerpen	:	Limburgs dialect
Enquêteperiode	:	09 augustus 2018 tot 18 augustus 2018
Aantal respondenten	:	94
Foutmarge	:	10,1% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Aantal vragen	:	11
Gemiddelde duur invullen van enquête	:	3 minuten en 57 seconden
Rapportagedatum	:	21 augustus 2018

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsens bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.